

UREDBA (EU) 2019/1150 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
z dne 20. junija 2019
o spodbujanju pravičnosti in preglednosti za poslovne uporabnike spletnih posredniških storitev
(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Spletne posredniške storitve so ključno gonilo podjetništva in novih poslovnih modelov, trgovine in inovacij, ki lahko prispevajo tudi k blaginji potrošnikov in se vedno pogosteje uporabljajo v javnem in zasebnem sektorju. Nudijo dostop do novih trgov in poslovnih priložnosti, ki podjetjem omogočajo, da izkoristijo prednosti notranjega trga. Spletne posredniške storitve potrošnikom v Uniji omogočajo, da izkoristijo te prednosti, zlasti s povečanjem ponudbe blaga in storitev ter z zagotavljanjem konkurenčnih cen na spletu, vendar pa ustvarjajo tudi izzive, ki jih je treba obravnavati, da bi zagotovili pravno varnost.
- (2) Spletne posredniške storitve so lahko bistvene za poslovni uspeh podjetij, ki prek njih dosežejo potrošnike. Da bi v celoti izkoristili vse prednosti gospodarstva spletnih platform, je torej pomembno, da lahko podjetja zaupajo spletnim posredniškim storitvam, s katerimi vstopijo v poslovno razmerje. To je pomembno predvsem zato, ker vse večji delež posredovanja poslov prek spletnih posredniških storitev, ki ga spodbujajo močni posredni mrežni učinki, ki temeljijo na podatkih, povzroča vse večjo odvisnost takih poslovnih uporabnikov, zlasti mikro, malih in srednjih podjetij (MSP), od teh storitev pri doseganju potrošnikov. Glede na to naraščajočo odvisnost imajo ponudniki teh storitev pogosto večjo pogajalsko moč, ki jim omogoča, da enostransko ravnajo na način, ki je lahko nepravilčen in lahko škodi legitimnim interesom njihovih poslovnih uporabnikov, posredno pa tudi potrošnikov v Uniji. Na primer lahko poslovnim uporabnikom enostransko naložijo prakse, ki v veliki meri odstopajo od dobrega poslovnega ravnanja ali so v nasprotju z načelom vestnosti in poštenja. Ta uredba obravnava takšna potencialna trenja v gospodarstvu spletnih platform.
- (3) Potrošniki so sprejeli uporabo spletnih posredniških storitev. Konkurenčno, pravično in pregledno spletno okolje, kjer podjetja ravnajo odgovorno, je tudi bistvenega pomena za blaginjo potrošnikov. Zagotavljanje preglednosti gospodarstva spletnih platform in zaupanja vanj pri odnosih med podjetji bi lahko posredno prispevalo tudi k izboljšanju zaupanja potrošnikov v gospodarstvo spletnih platform. Neposredne učinke razvoja gospodarstva spletnih platform na potrošnike pa obravnavajo druga področja prava Unije, zlasti pravni red s področja varstva potrošnikov.

⁽¹⁾ UL C 440, 6.12.2018, str. 177.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 14. junija 2019.

- (4) Podobno so lahko spletni iskalniki tudi pomemben vir internetnega prometa za podjetja, ki potrošnikom ponujajo blago ali storitve prek spletišč, zato lahko znatno vplivajo na poslovni uspeh takih uporabnikov s poslovnim spletiščem, ki prek spleta nudijo svoje blago ali storitve na notranjem trgu. V zvezi s tem razvrstitev spletišč s strani ponudnikov spletnih iskalnikov, vključno s spletišči, prek katerih uporabniki s poslovnim spletiščem ponujajo svoje blago in storitve potrošnikom, pomembno vpliva na izbiro potrošnikov in poslovni uspeh teh uporabnikov s poslovnim spletiščem. Tudi če ponudniki spletnih iskalnikov niso v pogodbenem razmerju z uporabniki s poslovnim spletiščem, lahko enostransko ravnajo na način, ki je lahko nepravilčen in lahko škodi legitimnim interesom uporabnikov s poslovnim spletiščem, posredno pa tudi potrošnikov v Uniji.
- (5) Narava razmerja med ponudniki spletnih posredniških storitev in poslovnimi uporabniki bi lahko privedla tudi do razmer, v katerih imajo poslovni uporabniki pogosto omejene možnosti, da posežejo po učinkovitih pravnih sredstvih, kadar je spor posledica enostranskih dejanj ponudnikov teh storitev. V veliko primerih ti ponudniki nimajo vzpostavljenih dostopnih in učinkovitih notranjih sistemov za obravnavo pritožb. Obstoječi alternativni mehanizmi za izvensodno reševanje sporov so lahko prav tako iz več razlogov neučinkoviti, tudi zaradi pomanjkanja specializiranih mediatorjev in strahu poslovnih uporabnikov pred povračilnimi ukrepi.
- (6) Spletne posredniške storitve in spletni iskalniki, pa tudi posli, ki jih omogočajo te storitve, imajo čezmejnih potencial in so zlasti pomembni za pravilno delovanje notranjega trga Unije v današnjem gospodarstvu. Potencialno nepoštene in škodljive poslovne prakse nekaterih ponudnikov teh storitev in pomanjkanje učinkovitih mehanizmov pravnih sredstev ovirajo polno uresničitev tega potenciala in negativno vplivajo na pravilno delovanje notranjega trga.
- (7) Na ravni Unije bi bilo treba določiti usmerjen sklop obveznih pravil, da se zagotovi pravično, predvidljivo, trajnostno in zaupanja vredno spletno poslovno okolje na notranjem trgu. Zlasti bi bilo treba poslovnim uporabnikom spletnih posredniških storitev zagotoviti ustrezno preglednost ter učinkovite možnosti pravnih sredstev po vsej Uniji, da bi olajšali čezmejno poslovanje znotraj Unije in tako izboljšali pravilno delovanje notranjega trga ter se odzvali na morebiten pojav razdrobljenosti na specifičnih področjih, ki jih zajema ta uredba.
- (8) Navedena pravila bi morala zagotoviti tudi ustrezne spodbude za zagotavljanje poštenosti in preglednosti, predvsem v zvezi z razvrstitvijo uporabnikov s poslovnim spletiščem v rezultatih iskanja spletnih iskalnikov. Hkrati bi morala navedena pravila omogočiti prepoznavanje in zaščito pomembnega inovacijskega potenciala širšega gospodarstva spletnih platform in dovoliti zdravo konkurenco, ki bi potrošnikom zagotovila večjo izbiro. Treba je pojasniti, da ta uredba ne bi smela vplivati na nacionalno civilno pravo, zlasti pogodbeno pravo, kot so pravila o veljavnosti, sklenitvi, učinkih ali prenehanju pogodbe, kolikor so pravila nacionalnega civilnega prava skladna s pravom Unije in kolikor zadevni vidiki niso zajeti v tej uredbi. Države članice bi morale imeti možnost, da uporabljajo nacionalno zakonodajo, ki prepoveduje ali kaznuje enostransko ravnanje ali nepoštene poslovne prakse, kolikor zadevni vidiki niso zajeti v tej uredbi.
- (9) Ker imajo spletne posredniške storitve običajno svetovno razsežnost, bi se morala ta uredba uporabljati za ponudnike spletnih posredniških storitev ne glede na to, ali imajo sedež v državi članici ali zunaj Unije, če sta izpolnjena dva kumulativna pogoja. Prvič, poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem bi morali imeti sedež v Uniji. Drugič, poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem bi morali z zagotavljanjem navedenih storitev svoje blago ali storitve potrošnikom, ki se nahajajo v Uniji, ponujati najmanj pri delu posla. Da bi ugotovili, ali poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem ponujajo blago ali storitve potrošnikom, ki se nahajajo v Uniji, je treba ugotoviti, ali je očitno, da poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem svoje dejavnosti usmerjajo k potrošnikom v eni ali več državah članicah. To merilo bi bilo treba razlagati v skladu z ustrežno prakso Sodišča Evropske unije v zvezi s točko (c) člena 17(1) Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ ter točko (b) člena 6(1) Uredbe (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾. Taki potrošniki bi se morali nahajati v Uniji, ni pa jim treba v Uniji imeti prebivališča niti državljanstva katere koli države članice. Zato se ta uredba ne bi smela uporabljati, kadar poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem nimajo sedeža v Uniji ali kadar imajo v Uniji sedež, vendar uporabljajo spletne posredniške storitve ali spletne iskalnike za nudenje blaga ali storitev izključno potrošnikom, ki se nahajajo zunaj Unije ali osebam, ki niso potrošniki. Poleg tega bi se morala ta uredba uporabljati ne glede na to, katero pravo se sicer uporablja za pogodbo.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 351, 20.12.2012, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I) (UL L 177, 4.7.2008, str. 6).

- (10) V raznovrstnih odnosih med podjetji in potrošniki prek spleta posredujejo ponudniki, ki zagotavljajo različne storitve, ki v bistvu temeljijo na istem poslovnem modelu oblikovanja okolja. Da se zajamejo ustrezne storitve, bi morale biti spletne posredniške storitve opredeljene natančno in na tehnološko nevtralen način. Zlasti bi morale zajemati storitve informacijske družbe, za katere je značilno, da si prizadevajo olajšati začetek neposrednih poslov med poslovnimi uporabniki in potrošniki, ne glede na to, ali so posli nato sklenjeni prek spleta, na spletnem portalu konkretnega ponudnika spletnih posredniških storitev ali poslovnega uporabnika ali so sklenjeni izven spleta ali pa sploh niso sklenjeni, kar pomeni, da ne bi smela biti določena nobena zahteva za kakršno koli pogodbeno razmerje med poslovnimi uporabniki in potrošniki, ki bi bilo osnovni pogoj, da bi spletne posredniške storitve spadale na področje uporabe te uredbe. Sama vključitev storitve obrobnega značaja ne bi smela biti razumljena kot izpolnitev cilja spletne strani ali storitve, da omogoča posle v smislu spletnih posredniških storitev. Poleg tega bi se morale storitve zagotavljati na podlagi pogodbenih razmerij med ponudniki in poslovnimi uporabniki, ki potrošnikom ponujajo blago ali storitve. Za tako pogodbeno razmerje bi se moralo šteti, da obstaja, kadar obe zadevni stranki izrazita namero, da se nedvoumno zavežeta na trajnem nosilcu podatkov, ne da bi se zahteval izrecni pisni dogovor.
- (11) Primeri spletnih posredniških storitev, ki jih zajema ta uredba, bi morali zato vključevati spletne tržnice za e-trgovanje, vključno s sodelovalnimi, na katerih so dejavni poslovni uporabniki, spletne storitve aplikacij programske opreme, kot so trgovine z aplikacijami, in spletne storitve družbenih medijev, ne glede na tehnologijo, ki se uporablja za zagotavljanje takih storitev. V tem smislu bi se lahko spletne posredniške storitve zagotavljale tudi z uporabo tehnologije glasovnega upravljanja. Prav tako ne bi smelo biti pomembno, ali ti posli med poslovnimi uporabniki in potrošniki vključujejo kakršno koli denarno plačilo ali da se del poslova sklene izven spleta. Vendar se ta uredba ne bi smela uporabljati za spletne posredniške storitve „peer-to-peer“ brez vključenosti poslovnih uporabnikov, spletne posredniške storitve, ki potekajo izključno med podjetji in niso na voljo potrošnikom, spletna oglaševalska orodja in spletne oglaševalske izmenjave, ki se ne zagotavljajo z namenom lajšanja začetka neposrednih poslov in ki ne vključujejo pogodbenega razmerja s potrošniki. Iz istega razloga ta uredba ne bi smela zajemati storitev programske opreme za optimizacijo spletnih strani za iskalnike in storitev, ki zadevajo programsko opremo za blokiranje oglasov. Tehnološke funkcionalnosti in vmesniki, ki zgolj povezujejo strojno opremo in aplikacije, ne bi smeli biti zajeti v tej uredbi, saj običajno ne izpolnjujejo zahtev za spletne posredniške storitve. Vendar pa so lahko takšne funkcionalnosti ali vmesniki pomožni za nekatere spletne posredniške storitve ali pa so z njimi neposredno povezani, in v tem primeru bi se morale za zadevne ponudnike spletnih posredniških storitev uporabljati zahteve glede preglednosti v zvezi z diferencirano obravnavo na podlagi teh funkcionalnosti in vmesnikov. Ta uredba se tudi ne bi smela uporabljati za spletne plačilne storitve, ker same po sebi ne izpolnjujejo zahtev, ki se uporabljajo, ampak so pomožne pri poslu za dobavo blaga in storitev zadevnim potrošnikom.
- (12) V skladu z ustrežno sodno prakso Sodišča Evropske unije in glede na dejstvo, da je bil odvisen položaj poslovnih uporabnikov ugotovljen pretežno v zvezi s spletnimi posredniškimi storitvami, ki služijo kot vstopna točka do potrošnikov kot fizičnih oseb, bi bilo treba koncept potrošnika, ki se uporablja za razmejitve področja uporabe te uredbe, razumeti kot nanašajoč se zgolj na fizične osebe, kadar ravnaajo zunaj okvira svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti.
- (13) Glede na visoko hitrost inovacij bi morala biti opredelitev spletnega iskalnika v tej uredbi tehnološko nevtralna. Zlasti bi bilo treba to opredelitev razumeti tako, da zajema tudi glasovne zahteve.
- (14) Ponudniki spletnih posredniških storitev običajno uporabijo vnaprej oblikovane pogoje uporabe storitev, zato bi se morala v primerih, kadar je potrebno učinkovito zaščititi poslovne uporabnike, ta uredba uporabljati, kadar pogoje uporabe storitev pogodbenega razmerja, ne glede na njihovo poimenovanje ali obliko, enostransko določi ponudnik spletnih posredniških storitev. Ali so bili pogoji uporabe storitev enostransko določeni, bi bilo treba ugotoviti za vsak primer posebej na podlagi splošne ocene. Za to splošno oceno samo po sebi ni odločilno, kakšna je relativna velikost zadevnih strank, ali so potekala pogajanja ter ali so bile morda nekatere določbe predmet takih pogajanj in sta jih skupaj določila zadevni ponudnik in poslovni uporabnik. Poleg tega obveznost ponudnikov spletnih posredniških storitev, da zagotovijo enostaven dostop poslovnih uporabnikov do pogojev uporabe storitev, tudi v predpogodbeni fazi poslovnega razmerja, pomeni, da poslovni uporabniki niso prikrajšani za preglednost, ki izhaja iz te uredbe, in se bodo zato lahko uspešno pogajali.

- (15) Da se zagotovi, da splošni pogoji pogodbenega razmerja poslovnim uporabnikom omogočajo določitev poslovnih pogojev za uporabo spletnih posredniških storitev, njihovo prenehanje in začasno onemogočitev, ter da se doseže predvidljivost v zvezi z njihovim poslovnim razmerjem, bi morali biti ti pogoji zapisani enostavno in razumljivo. Za pogoje uporabe storitev se ne bi smelo šteti, da so zapisani enostavno in razumljivo, kadar so ohlapni, nespecifični ali pomembnih poslovnih vprašanj ne opisujejo podrobno ter zato poslovnim uporabnikom ne omogočajo razumne stopnje predvidljivosti glede najpomembnejših vidikov pogodbenega razmerja. Poleg tega zavajajoč jezik ne bi smel šteti za enostavnega in razumljivega.
- (16) Da bi bilo poslovnim uporabnikom dovolj jasno, kje in komu se trži njihovo blago ali storitve, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev svojim poslovnim uporabnikom zagotavljati preglednost glede vseh dodatnih distribucijskih kanalov in potencialnih povezanih programov, ki bi jih ponudniki spletnih posredniških storitev lahko uporabili za trženje tega blaga ali storitev. Dodatni kanali in povezani programi bi morali biti razumljeni na tehnološko nevtralen način, vendar bi lahko med drugim vključevali druga spletišča, aplikacije ali druge spletne posredniške storitve, ki se uporabljajo za trženje blaga ali storitev, ki jih ponuja poslovni uporabnik.
- (17) Lastništvo pravic intelektualne lastnine na spletu in nadzor nad njimi ima lahko velik gospodarski pomen za ponudnike spletnih posredniških storitev in njihove poslovne uporabnike. Da bi zagotovili jasnost in preglednost za poslovne uporabnike in za njihovo boljše razumevanje, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev v svoje pogoje uporabe storitev vključiti splošne, ali po želji podrobnejše, informacije o morebitnem splošnem učinku teh pogojev uporabe storitev na lastništvo pravic intelektualne lastnine poslovnih uporabnikov in na njihov nadzor nad temi pravicami. Takšne informacije bi lahko med drugim vključevale informacije, kot je splošna raba logotipov, blagovnih znamk ali trgovskih imen.
- (18) Zagotavljanje preglednosti v splošnih pogojih je lahko bistveno za spodbujanje trajnostnih poslovnih razmerij in preprečevanje nepoštenega vedenja v škodo poslovnih uporabnikov. Ponudniki spletnih posredniških storitev bi morali zato tudi zagotoviti, da so pogoji uporabe storitev enostavno dostopni v vseh fazah poslovnega razmerja, vključno za potencialne poslovne uporabnike v predpogodbeni fazi, ter da se zadevne poslovne uporabnike o kakršnih koli spremembah navedenih pogojev obvesti prek trajnega nosilca podatkov v določenem roku za obveščanje, ki je glede na konkretne okoliščine razumen in sorazmeren, in sicer najmanj 15 dni. Roki za obveščanje, ki so sorazmerno daljši od 15 dni, bi morali biti podani, kadar morajo zaradi predlaganih sprememb pogojev uporabe storitev poslovni uporabniki za zagotovitev skladnosti s spremembo izvesti tehnične ali poslovne prilagoditve, na primer, da morajo izvesti znatne tehnične prilagoditve svojega blaga ali storitev. Navedeni rok za obveščanje se ne bi smel uporabljati, kadar in kolikor se mu je zadevni poslovni uporabnik nedvoumno odpovedal ali kadar in kolikor potreba po izvedbi spremembe brez spoštovanja roka za obveščanje izhaja iz zakonske ali regulativne obveznosti ponudnika storitev na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava. Vendar pa predlagane redakcijske spremembe ne bi smele biti zajete s pojmom „sprememba“, kolikor ne spreminjajo vsebine ali pomena pogojev uporabe storitev. Zahteva po priglasitvi predlaganih sprememb na trajnem nosilcu podatkov bi morala poslovnim uporabnikom omogočiti, da te spremembe dejansko pregledajo pozneje. Poslovni uporabniki bi morali imeti pravico, da prekinejo svojo pogodbo v 15 dneh po prejemu obvestila o spremembi, razen če za pogodbo velja krajši rok, na primer na podlagi nacionalnega civilnega prava.
- (19) Na splošno bi bilo treba predložitev novega blaga ali storitev, vključno s programskimi aplikacijami, spletnim posredniškim storitvam razumeti kot jasno pritrdilno dejanje poslovnega uporabnika, da se odpoveduje roku za obveščanje, ki velja za spremembe pogojev uporabe storitev. Zato se v primerih, kadar razumen in sorazmeren rok za obveščanje traja dlje kot 15 dni, ker mora poslovni uporabnik zaradi sprememb pogojev uporabe storitev izvesti znatne tehnične prilagoditve svojega blaga ali storitev, šteje, da ni prišlo do samodejne odpovedi roku za obveščanje, kadar poslovni uporabnik predloži novo blago in storitve. Ponudnik spletnih posredniških storitev bi moral pričakovati, da bodo spremembe pogojev uporabe storitev od poslovnega uporabnika zahtevale bistvene tehnične prilagoditve, kadar se na primer dodajo ali odstranijo celotne funkcije spletne posredniške storitve, do katere so imeli poslovni uporabniki dostop, ali kadar bi morali poslovni uporabniki prilagoditi svoje blago ali reprogramirati svoje storitve, da bi lahko še naprej delovali prek spletnih posredniških storitev.
- (20) Da se zaščitijo poslovni uporabniki in zagotovi pravna varnost za obe strani, bi morali biti neskladni pogoji uporabe storitev nični kar pomeni, da se šteje, da niso nikoli obstajali, kar ima učinek erga omnes in ex tunc. Kolikor je ostale določbe mogoče ločiti od neskladnih določb, bi morale ostati veljavne in izvršljive. Nenadne spremembe obstoječih pogojev uporabe storitev lahko povzročijo pomembne motnje dejavnosti poslovnih uporabnikov. Za omejitev takih negativnih učinkov na poslovne uporabnike in odvratanje od takega ravnanja bi morale biti spremembe, ki so v nasprotju z obveznostjo zagotavljanja roka za obveščanje, nične, kar pomeni, da se šteje, da niso nikoli obstajale, kar ima učinek erga omnes in ex tunc.

- (21) Da bi zagotovili, da lahko poslovni uporabniki v celoti izkoristijo poslovne priložnosti, ki jih ponujajo spletne posredniške storitve, ponudniki teh storitev svojim poslovnim uporabnikom ne bi smeli v celoti preprečiti, da svojo poslovno identiteto prikazujejo kot del svoje ponudbe ali prisotnosti na ustreznih spletnih posredniških storitvah. Vendar pa ta prepoved poseganja ne bi smela biti razumljena kot pravica, da poslovni uporabniki lahko enostransko določijo predstavitev svoje ponudbe ali prisotnosti na ustreznih spletnih posredniških storitvah.
- (22) Ponudnik spletnih posredniških storitev ima lahko legitimne razloge za odločitev, da določenemu poslovnemu uporabniku omeji, začasno onemogoči ali ukine zagotavljanje svojih storitev, tudi tako, da s seznama odstrani posamezno blago ali storitve določenega poslovnega uporabnika ali jih odstrani iz rezultatov iskanja. Poleg začasne onemogočitve lahko ponudniki spletnih posredniških storitev tudi omejijo posamezne uvrstitve poslovnih uporabnikov, na primer z degradacijo ali z negativnim vplivanjem na pojavnost poslovnega uporabnika (zakrivanje), ki lahko vključuje znižanje njegove razvrstitve. Toda glede na to, da lahko take odločitve pomembno vplivajo na interese zadevnih poslovnih uporabnikov, bi morale biti posredovane, preden ali takrat ko omejitev, ali začasna onemogočitev začne učinkovati, skupaj z obrazložitvijo razlogov za tako odločitev na trajnem nosilcu podatkov. Da bi karseda zmanjšali negativen učinek takšnih odločitev na poslovne uporabnike, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev zagotoviti tudi možnost pojasnitve dejstev, ki so privedla do te odločitve v okviru notranjega postopka za obravnavo pritožb, kar bo poslovnim uporabnikom pomagalo, da, kadar je mogoče, ponovno vzpostavijo skladnost. Poleg tega, kadar ponudnik spletnih posredniških storitev prekliče odločitev o omejitvi, začasni onemogočitvi ali ukinitvi, na primer, ker je bila sprejeta zaradi napake ali ker kršitev pogojev uporabe storitev, ki je vodila v sprejetje te odločitve, ni bila zagrešena v slabi veri in je bila odpravljena na zadovoljiv način, bi moral ponudnik poslovnega uporabnika brez nepotrebnega odlašanja ponovno vključiti, vključno z njegovim dostopom do osebnih oziroma drugih podatkov ali do obojih, do katerih je imel dostop pred sprejetjem te odločitve.

Obrazložitev razlogov za odločitev o omejitvi, začasni onemogočitvi ali ukinitvi bi morala poslovnim uporabnikom omogočiti, da presodijo, ali obstaja podlaga za vložitev pritožbe, s čimer se izboljšajo možnosti za poslovne uporabnike, da po potrebi posežejo po učinkovitih pravnih sredstvih. Obrazložitev razlogov bi morala vsebovati razloge za odločitev, ki temeljijo na razlogih, ki jih je ponudnik predhodno določil v pogojih uporabe storitev, in se sorazmerno sklicevati na ustrezne posebne okoliščine, vključno s prijavi tretjih oseb, ki so botrovale navedeni odločitvi. Od ponudnika spletnih posredniških storitev pa se ne bi smelo zahtevati, da posreduje obrazložitev razlogov za omejitve, začasne onemogočitve ali ukinitve, kolikor bi bila s tem kršena zakonska ali regulativna obveznost. Obrazložitev razlogov ne bi smela biti zahtevana niti, kadar lahko ponudnik spletnih posredniških storitev dokaže, da je zadevni poslovni uporabnik večkrat kršil veljavne pogoje uporabe storitev, zaradi česar je bilo ukinjeno zagotavljanje zadevnih spletnih posredniških storitev v celoti.

- (23) Ukinitve spletnih posredniških storitev v celoti in s tem povezan izbris podatkov, predloženih za uporabo ali zbranih z zagotavljanjem spletnih posredniških storitev, pomeni izgubo bistvenih informacij, kar bi lahko imelo znatne posledice za poslovne uporabnike in bi lahko tudi zmanjšalo njihovo zmožnost ustreznega uveljavljanja drugih pravic, ki jim jih zagotavlja ta uredba. Zato bi moral ponudnik spletnih posredniških storitev zadevnemu poslovnemu uporabniku predložiti obrazložitev razlogov na trajnem nosilcu podatkov vsaj 30 dni pred začetkom učinkovanja ukinitve zagotavljanja njegovih spletnih posredniških storitev v celoti. Vendar pa se ta rok za obveščanje na primer ne bi smel uporabljati v primerih, ko mora ponudnik spletnih posredniških storitev določenemu poslovnemu uporabniku v celoti ukiniti zagotavljanje spletnih posredniških storitev zaradi zakonske ali regulativne obveznosti. Prav tako se 30-dnevni rok za obveščanje ne bi smel uporabljati, kadar se ponudnik spletnih posredniških storitev sklicuje na pravice do ukinitve po nacionalnem pravu in v skladu s pravom Unije, ki dopuščajo takojšnjo ukinitve, kadar ob upoštevanju vseh okoliščin posameznega primera in tehtanju interesov obeh strank ni mogoče razumno pričakovati nadaljevanja pogodbenega razmerja do dogovorjenega zaključka ali do izteka roka za obveščanje. Končno pa se 30-dnevni rok za obveščanje ne bi smel uporabljati, kadar lahko ponudnik spletnih posredniških storitev dokaže ponavljajočo se kršitev pogojev uporabe storitev. Različne izjeme od 30-dnevnega roka za obveščanje se lahko pojavijo zlasti v zvezi z nezakonito ali neustrezno vsebino, varnostjo blaga ali storitve, ponarejanjem, goljufijo, zlonamerno programsko opremo, neželjeno elektronsko pošto, kršitvami varstva podatkov, drugimi tveganji na področju kibernetske varnosti ali ustreznostjo blaga ali storitve za mladoletnike. Da bi zagotovili sorazmernost, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev, kjer je razumno in tehnično izvedljivo, s seznama odstraniti le posamezno blago ali storitve poslovnega uporabnika. Ukinitve spletne posredniške storitve v celoti je najstrožji ukrep.
- (24) Razvrstitev blaga in storitev s strani ponudnikov spletnih posredniških storitev pomembno učinkuje na izbiro potrošnikov in zato tudi na poslovni uspeh poslovnih uporabnikov, ki to blago in storitve ponujajo potrošnikom. Razvrstitev se nanaša na relativno izpostavljenost ponudb poslovnih uporabnikov ali na pomen, ki se pripiše rezultatom iskanja, kot jih predstavijo, organizirajo ali sporočijo ponudniki spletnih posredniških storitev oziroma ponudniki spletnih iskalnikov in so rezultat uporabe algoritmičnega razvrščanja, mehanizmov za ocene ali odzive, vizualnega poudarjanja ali drugih instrumentov za poudarjanje oziroma kombinacije teh orodij. Predvidljivost pomeni, da ponudniki spletnih posredniških storitev razvrstitev ne določajo samovoljno. Ponudniki bi morali zato predhodno opisati glavne parametre za določanje razvrstitve, da se izboljša predvidljivost za poslovne uporabnike in se jim omogoči boljše razumevanje delovanja mehanizma razvrščanja ter primerjanje praks različnih

ponudnikov glede razvrščanja. Posebna zasnova te obveznosti glede preglednosti je pomembna za poslovne uporabnike, saj vključuje opredelitev omejenega sklopa parametrov, ki so najbolj relevantni izmed morebitno veliko večjega števila parametrov, ki v določeni meri vplivajo na razvrščanje. Ta obrazložen opis bi moral poslovnim uporabnikom pomagati, da izboljšajo predstavitev svojega blaga in storitev ali nekatere lastnosti tega blaga ali storitev. Koncept glavnega parametra bi bilo treba razumeti tako, da se nanaša na splošna merila, postopke, posebne kazalnike, vključene v algoritem, ali druge mehanizme prilagoditve ali degradacije, ki se uporabljajo v povezavi z razvrstitvijo.

- (25) Opis glavnih parametrov, ki določajo razvrstitev, bi moral prav tako vključevati razlago vseh možnosti poslovnih uporabnikov, da za plačilo dejavno vplivajo na razvrstitev, ter razlago relativnih učinkov tega vpliva. Plačilo bi se v tem smislu lahko nanašalo na plačila, katerih glavni ali edini namen je izboljšati razvrstitev, pa tudi na posredno plačilo v obliki raznovrstnih dodatnih obveznosti, ki jih sprejme poslovni uporabnik in bi v praksi lahko imele isti učinek, kot je uporaba storitev, ki so pomožne ali imajo dodatne funkcije. Vsebina opisa, vključno s številom in vrsto glavnih parametrov, se lahko zato močno razlikuje glede na zadevno konkretno spletno posredniško storitev, vendar bi morala poslovnim uporabnikom zagotavljati ustrezno razumevanje, kako mehanizem razvrščanja upošteva značilnosti dejanskega blaga ali storitev, ki jih ponuja poslovni uporabnik, in njihove relevantnosti za potrošnike konkretnih spletnih posredniških storitev. Kazalniki, ki se uporabljajo za merjenje kakovosti blaga ali storitev poslovnih uporabnikov, uporaba urejevalnikov in njihova zmožnost vplivanja na razvrstitev zadevnega blaga ali storitev, obseg vpliva plačila na razvrstitev, pa tudi elementi, ki niso ali so le postransko povezani s samim blagom ali storitvijo, kot so funkcije za predstavitev spletne ponudbe, bi lahko bili primeri glavnih parametrov, ki bi lahko – če so v preprostem in razumljivem jeziku vključeni v splošni opis mehanizma razvrščanja – poslovnim uporabnikom pomagali pridobiti zahtevano ustrezno razumevanje njegovega delovanja.
- (26) Razvrstitev spletišč s strani s strani ponudnikov spletnih iskalnikov, zlasti tistih spletišč, prek katerih podjetja potrošnikom ponujajo blago in storitve, na podoben način pomembno vpliva na izbiro potrošnikov in poslovni uspeh uporabnikov s poslovnim spletiščem. Ponudniki spletnih iskalnikov bi zato morali predložiti opis glavnih parametrov za določitev razvrstitve vseh indeksiranih spletišč in relativni pomen teh glavnih parametrov glede na druge parametre, vključno s spletišči uporabnikov s poslovnim spletiščem in drugih spletišč. Poleg značilnosti blaga in storitev ter njihovega pomena za potrošnike bi moral ta opis v primeru spletnih iskalnikov uporabnikom s poslovnim spletiščem omogočati tudi, da pridobijo ustrezno razumevanje o tem, ali se upoštevajo določene značilnosti zasnove uporabljenega spletišča, kot je optimizacija za prikazovanje na mobilnih telekomunikacijskih napravah, ter kako in v kolikšni meri se upoštevajo. Vključevati bi moral tudi razlago morebitne možnosti za uporabnike s poslovnim spletiščem, da za plačilo dejavno vplivajo na razvrstitev, ter razlago relativnih učinkov tega vpliva. Če ni pogodbenega razmerja med ponudniki spletnih iskalnikov in uporabniki s poslovnim spletiščem, bi moral biti ta opis na voljo javnosti na očitnem in lahko dostopnem mestu na ustreznem spletnem iskalniku. Deli spletišč, kjer se morajo uporabniki prijaviti ali registrirati, v tem smislu ne bi smeli šteti za enostavno in javno dostopne.

Da se uporabnikom s poslovnim spletiščem zagotovi predvidljivost, bi se moral opis tudi redno posodabljati in vključiti možnost, da bi bile kakršne koli spremembe glavnih parametrov zlahka ugotovljive. Posodobljeni opis glavnih parametrov bi koristil uporabnikom, ki niso uporabniki poslovnega spletišča spletnega iskalnika. V nekaterih primerih se ponudniki spletnih iskalnikov lahko odločijo, da bodo vplivali na razvrstitev v določenem primeru ali odstranili posamezno spletišče s seznama na podlagi prijave tretje osebe. Od ponudnikov spletnih iskalnikov se za razliko od ponudnikov spletnih posredniških storitev zaradi dejstva, da med strankama ni pogodbenega razmerja, ne more pričakovati, da bodo uporabnika poslovnega spletišča neposredno obvestili o spremembi razvrstitve ali o odstranitvi s seznama na podlagi prijave tretje osebe. Kljub temu bi moral imeti uporabnik poslovnega spletišča možnost, da pregleda vsebino prijave, na podlagi katere je v določenem primeru prišlo do spremembe v razvrstitvi ali odstranitve posameznega spletišča s seznama, tako da preuči vsebino prijave, ki je na primer v javno dostopni spletni podatkovni zbirki. S tem bi se zmanjšala možnost morebitnih zlorab prijav s strani konkurentov, ki bi lahko povzročile odstranitev s seznama.

- (27) Od ponudnikov spletnih posredniških storitev ali ponudnikov spletnih iskalnikov na podlagi te uredbe ne bi smeli zahtevati, da razkrijejo podrobno delovanje svojih mehanizmov razvrščanja, vključno z algoritmi. Prav tako ne bi smela biti ovirana njihova zmožnost ukrepanja proti zlonamernemu prirejanju razvrščanja, ki ga izvajajo tretje osebe, tudi v interesu potrošnikov. Te interese bi bilo treba zaščititi s splošnim opisom glavnih parametrov razvrščanja, ki bi poslovnim uporabnikom in uporabnikom s poslovnim spletiščem zagotovil ustrezno razumevanje delovanja razvrščanja v okviru njihove uporabe konkretnih spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov. Za zagotovitev, da se doseže cilj te uredbe, upoštevanje poslovnih interesov ponudnikov spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov zato nikoli ne bi smelo privedi do zavrnitve razkritja glavnih parametrov, ki

določajo razvrstitev. V zvezi s tem, medtem ko ta uredba ne posega v Direktivo (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, bi moral dani opis temeljiti najmanj na dejanskih podatkih o relevantnosti uporabljenih parametrov razvrščanja.

- (28) Komisija bi morala pripraviti smernice v pomoč ponudnikom spletnih posredniških storitev in ponudnikom spletnih iskalnikov pri uporabi zahtev glede preglednosti v zvezi z razvrščanjem, določenih s to uredbo. Na ta način bi pripomogla k optimizaciji določitve in predstavitve glavnih parametrov razvrščanja poslovnim uporabnikom in uporabnikom s poslovnim spletiščem.
- (29) Pomožno blago in storitve bi se morali razumeti kot blago in storitve, ki se potrošniku tik pred koncem posla, začete v okviru spletnih posredniških storitev, ponujajo kot dopolnilo primarnemu blagu ali storitvam, ki jih poslovni uporabnik ponuja. Pomožno blago in storitve se nanašajo na proizvode, ki so običajno odvisni od primarnega blaga ali storitve in z njima neposredno povezani, da lahko delujejo. Zato bi ta pojem moral izključevati blago in storitve, ki se zgolj prodajajo poleg zadevnega primarnega blaga in storitev in niso dopolnilo po svoji naravi. Primeri pomožnih storitev vključujejo storitve popravila za posamezno blago ali finančne produkte, kot je zavarovanje najema vozila, ki se ponuja kot dopolnilo določenemu blagu ali storitvam, ki jih ponuja poslovni uporabnik. Prav tako bi lahko pomožno blago vključevalo blago, ki dopolnjuje določen proizvod, ki ga ponuja poslovni uporabnik, in predstavlja orodje za nadgradnjo ali individualizacijo, povezano s tem proizvodom. Ponudniki spletnih posredniških storitev, ki potrošnikom ponujajo blago ali storitve, ki so pomožne blagu ali storitvi, ki jo prodaja poslovni uporabnik z uporabo spletnih posredniških storitev, bi morali v svojih pogojih uporabe storitev navesti opis vrste pomožnega blaga in storitev, ki jih ponujajo. Takšen opis bi moral biti na voljo v pogojih uporabe storitev, ne glede na to, ali pomožno blago ali storitev zagotavlja sam ponudnik spletnih posredniških storitev ali tretja oseba. Takšen opis bi moral biti dovolj celovit, da bi omogočil poslovnemu uporabniku, da razume, ali se katero koli blago ali storitev prodaja kot pomožna blagu ali storitvi poslovnega uporabnika. Ne bi smelo biti potrebno, da opis vključuje določeno blago ali storitev, temveč vrsto proizvoda, ki se ga ponuja kot dopolnilo primarnemu proizvodu poslovnega uporabnika. Poleg tega bi moral ta opis v vseh okoliščinah vključevati, ali in pod katerimi pogoji je poslovnemu uporabniku dovoljeno, da ponuja svoje lastne pomožno blago ali storitev kot dopolnilo primarnemu blagu ali storitvi, ki jo ponuja prek spletnih posredniških storitev.
- (30) Kadar sam ponudnik spletnih posredniških storitev ponuja določeno blago ali storitve potrošnikom prek lastnih spletnih posredniških storitev ali to počne prek poslovnega uporabnika, ki ga nadzira, lahko ta ponudnik neposredno konkurira drugim poslovnim uporabnikom svojih spletnih posredniških storitev, ki jih ponudnik ne nadzira, kar je lahko za ponudnika ekonomska spodbuda in možnost, da svoj nadzor nad spletnimi posredniškimi storitvami uporabi, da svoji ponudbi ali tistim ponudbam, ki jih ponuja poslovni uporabnik pod njegovim nadzorom, zagotovi tehnične ali ekonomske prednosti, konkurenčnim poslovnim uporabnikom pa jih lahko zavrne. Takšno ravnanje lahko ogrozi pošteno konkurenco in omeji izbiro potrošnikov. Zlasti v takih položajih je pomembno, da ponudnik spletnih posredniških storitev deluje pregledno in zagotovi ustrezen opis in navede razloge za kakršno koli diferencirano obravnavo s pravnimi, poslovnimi ali tehničnimi sredstvi, kot so funkcionalnosti operacijskih sistemov, ki bi jo lahko nudil v zvezi z blagom ali storitvami, ki jih ponuja sam, v primerjavi s tistimi, ki jih ponujajo poslovni uporabniki. Da se zagotovi sorazmernost, bi se morala ta obveznost uporabljati na ravni vseh spletnih posredniških storitev namesto na ravni posameznega blaga ali storitev, ki se ponujajo prek navedenih storitev.
- (31) Kadar sam ponudnik spletnega iskalnika ponuja določeno blago ali storitve potrošnikom prek lastnega spletnega iskalnika ali to počne prek poslovnega spletišča, ki ga nadzira, lahko ta ponudnik neposredno konkurira drugim uporabnikom poslovnih spletišč svojih spletnih iskalnikov, ki jih ponudnik ne nadzira. Zlasti v takih položajih je pomembno, da ponudnik spletnega iskalnika deluje pregledno in zagotovi opis kakršne koli diferencirane obravnave s pravnimi, poslovnimi ali tehničnimi sredstvi, ki bi jo lahko nudil v zvezi z blagom ali storitvami, ki jih ponuja sam ali prek poslovnega spletišča, ki ga nadzira, v primerjavi s tistimi, ki jih ponujajo konkurenčni uporabniki poslovnih spletišč. Da se zagotovi sorazmernost, bi se morala ta obveznost uporabljati na ravni celotnega spletnega iskalnika namesto na ravni posameznega blaga ali storitev, ki se ponujajo prek navedenih storitev.

⁽⁵⁾ Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (UL L 157, 15.6.2016, str. 1).

- (32) Ta uredba bi morala obravnavati posebne pogodbene pogoje, zlasti v primerih neravnovesij v pogajalski moči, da bi zagotovili, da se pogodbeni odnosi izvajajo v dobri veri in pošteno. Zaradi predvidljivosti in preglednosti morajo imeti poslovni uporabniki resnično priložnost, da se seznanijo s spremembami pogojev uporabe storitev, ki se jih ne bi smelo uvajati z retroaktivnim učinkom, razen če temeljijo na zakonski ali regulativni obveznosti ali so za te poslovne uporabnike koristne. Poslovnim uporabnikom bi bilo treba poleg tega zagotoviti jasnost glede pogojev, pod katerimi se njihovo pogodbeno razmerje s ponudniki spletnih posredniških storitev lahko prekine. Ponudniki spletnih posredniških storitev bi morali zagotoviti, da so pogoji za prekinitev vedno sorazmerni in se lahko izvajajo brez nepotrebnih težav. Končno bi morali biti poslovni uporabniki v celoti obveščeni o vsakem dostopu, ki ga ponudniki spletnih posredniških storitev ohranijo po poteku pogodbe do informacij, ki jih poslovni uporabniki zagotovijo ali ustvarjajo v okviru uporabe spletnih posredniških storitev.
- (33) Možnost dostopanja do podatkov in njihove uporabe, vključno z osebni podatki, lahko omogoči pomembno ustvarjanje vrednosti v gospodarstvu spletnih platform, tako na splošno kot tudi za zadevne poslovne uporabnike in spletne posredniške storitve. Zato je pomembno, da ponudniki spletnih posredniških storitev poslovnim uporabnikom zagotavljajo jasen opis obsega, narave in pogojev dostopa do določenih kategorij podatkov ter njihove uporabe. Opis bi moral biti sorazmeren in bi se lahko nanašal na splošne pogoje dostopa namesto izčrpnega navajanja dejanskih podatkov ali kategorij podatkov. Vendar je mogoče v opis vključiti tudi opredelitev nekaterih vrst dejanskih podatkov, ki utegnejo biti izredno pomembni za poslovne uporabnike, in posebne pogoje za dostop do njih. Takšni podatki bi lahko vključevali ocene in odzive, ki jih zberejo poslovni uporabniki o spletnih posredniških storitvah. V splošnem bi moral opis omogočiti, da bi poslovni uporabniki lahko razumeli, ali lahko uporabijo podatke za izboljšanje ustvarjanja vrednosti, vključno z morebitno nadaljnjo uporabo podatkovnih storitev tretjih oseb.
- (34) Hkrati je pomembno, da poslovni uporabniki razumejo, ali ponudnik kakršne koli podatke, ki nastanejo, ko poslovni uporabnik uporablja posredniške storitve, deli s tretjimi osebami. Poslovni uporabniki bi morali biti predvsem seznanjeni z vsako izmenjavo podatkov s tretjimi osebami za namene, ki niso potrebni za ustrezno delovanje spletnih posredniških storitev, na primer kadar ponudnik podatke vnoveči za poslovne namene. Da bi poslovni uporabniki lahko v celoti uveljavljali razpoložljive pravice za vplivanje na takšno izmenjavo podatkov, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev tudi izrecno navesti možnosti za izvzetje iz izmenjave podatkov, kadar te obstajajo v njihovem pogodbenem razmerju s poslovnim uporabnikom.
- (35) Te zahteve ne bi smele biti razumljene kot kakršna koli obveznost ponudnikov spletnih posredniških storitev, da osebne ali neosebne podatke delijo s svojimi poslovnimi uporabniki ali ne. Ukrepi glede preglednosti bi lahko sicer prispevali k povečani izmenjavi podatkov ter kot ključen vir inovacij in rasti pripomogli k uresničevanju ciljev oblikovanja skupnega evropskega podatkovnega prostora. Obdelava osebnih podatkov bi morala biti skladna s pravnimi okvirom Unije o varstvu fizičnih oseb pri obdelavi osebnih podatkov, spoštovanju zasebnega življenja in varstvu osebnih podatkov v elektronskih komunikacijah, zlasti z Uredbo (EU) 2016/679⁽⁶⁾, Direktivo (EU) 2016/680⁽⁷⁾ in Direktivo 2002/58/ES⁽⁸⁾ Evropskega parlamenta in Sveta.
- (36) Ponudniki spletnih posredniških storitev lahko v določenih primerih v svojih pogojih uporabe storitev omejijo možnost poslovnih uporabnikov, da ponujajo blago ali storitve potrošnikom pod ugodnejšimi pogoji na druge načine, kot prek navedenih spletnih posredniških storitev. V navedenih primerih bi morali zadevni ponudniki za to navesti razloge, zlasti s sklicevanjem na glavne gospodarske, poslovne ali pravne razloge za omejitve. Vendar se ne bi smelo razumeti, da ta obveznost glede preglednosti vpliva na presojo zakonitosti takih omejitev na podlagi drugih aktov prava Unije ali prava držav članic, ki je v skladu s pravom Unije, vključno na področjih konkurence in nepoštenih poslovnih praks, ter uporabo takih aktov.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽⁷⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

⁽⁸⁾ Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L 201, 31.7.2002, str. 37).

- (37) Da bi poslovnim uporabnikom, vključno s tistimi, katerih uporaba ustreznih spletnih posredniških storitev je bila morda omejena, začasno onemogočena ali ukinjena, omogočili dostop do takojšnjih, primernih in učinkovitih možnosti pravnih sredstev, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev zagotavljati notranji sistem za obravnavo pritožb. Ta notranji sistem za obravnavo pritožb bi moral temeljiti na načelih preglednosti in enake obravnave v enakovrednih situacijah, zagotovil pa naj bi, da bi ponudnik spletnih posredniških storitev in zadevni poslovni uporabnik lahko pomemben delež pritožb v razumnem času rešila dvostransko. Ponudniki spletnih posredniških storitev lahko med obravnavo pritožbe odločitev, ki so jo sprejeli, ohranijo v veljavi. Vsakršen poskus, da se dogovor doseže prek notranjega postopka za obravnavo pritožb, ne vpliva na pravice ponudnikov spletnih posredniških storitev ali poslovnih uporabnikov, da kadar koli med notranjim postopkom za obravnavo pritožb ali po njem začnejo sodni postopek. Poleg tega bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev objavljati in vsaj enkrat letno preverjati informacije o delovanju in uspešnosti svojega notranjega sistema za obravnavo pritožb, da bi poslovni uporabniki lažje razumeli glavne vrste težav, ki lahko nastanejo v okviru zagotavljanja različnih spletnih posredniških storitev, in možnosti za hitro in uspešno dvostransko reševanje spora.
- (38) Namen zahtev iz te uredbe glede notranjih sistemov za obravnavo pritožb je omogočiti ponudnikom spletnih posredniških storitev razumno mero prožnosti pri ravnanju s temi sistemi in obravnavi posameznih pritožb, da se čim bolj zmanjša kakršno koli upravno breme. Notranji sistemi za obravnavo pritožb bi morali ponudnikom spletnih posredniških storitev poleg tega omogočati, da po potrebi sorazmerno obravnavajo vsakršno uporabo v slabi veri, s katero bi določeni poslovni uporabniki navedene sisteme lahko želeli izkoristiti. Glede na stroške vzpostavitve in delovanja takih sistemov je iz navedenih obveznosti v skladu z ustreznimi določbami Priporočila Komisije 2003/361/ES⁽⁹⁾ primerno izvzeti vse ponudnike spletnih posredniških storitev, ki so mala podjetja. Pravila za konsolidacijo iz navedenega priporočila zagotavljajo, da je preprečeno vsakršno izogibanje. Navedena izjema ne bi smela vplivati na pravico takšnih podjetij, da prostovoljno vzpostavijo notranji sistem za obravnavo pritožb, ki izpolnjuje merila iz te uredbe.
- (39) Pri uporabi besede „notranji“ ne bi smeli razumeti, da se notranji sistem za obravnavo pritožb ne more prenesti na zunanjega ponudnika storitev ali drug poslovni subjekt, kolikor ima tak ponudnik ali drug poslovni subjekt polno pristojnost in sposobnost zagotoviti, da notranji sistem za obravnavo pritožb izpolnjuje zahteve te uredbe.
- (40) Mediacija je lahko za ponudnike spletnih posredniških storitev in njihove poslovne uporabnike način za reševanje sporov na zadovoljiv način, ne da bi se morali zateči k sodnim postopkom, ki so lahko dolgotrajni in dragi. Zato bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev olajševati mediacijo, in sicer zlasti s določitvijo najmanj dveh javnih ali zasebnih mediatorjev, s katerimi so pripravljeni sodelovati. Določitev minimalnega števila mediatorjev se zahteva za to, da se zaščiti njihova nevtralnost. Mediatorji, ki svoje storitve zagotavljajo s kraja zunaj Unije, bi morali biti določeni le, kadar je zagotovljeno, da uporaba navedenih storitev zadevnih poslovnih uporabnikov na noben način ne prikrajša za kakršno koli pravno varstvo, ki se jim nudi na podlagi prava Unije ali prava držav članic, vključno z zahtevami iz te uredbe in veljavnim pravom glede varstva osebnih podatkov in poslovnih skrivnosti. Da bi bili dostopni in pravični ter čim bolj hitri, učinkoviti in uspešni, bi morali navedeni mediatorji izpolnjevati nekatera opredeljena merila. Kljub temu bi moralo biti ponudnikom spletnih posredniških storitev in njihovim poslovnim uporabnikom prepuščeno, da skupaj določijo mediatorja po lastni izbiri po začetku spora med njimi. V skladu z Direktivo 2008/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁰⁾ bi morala mediacija, določena v tej uredbi, biti prostovoljen postopek v smislu, da so stranke same odgovorne za postopek ter ga lahko kadar koli začnejo in končajo. Čeprav je mediacija prostovoljna, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev v dobri veri preučiti prošnje za sodelovanje pri mediaciji, določeni v tej uredbi.
- (41) Ponudniki spletnih posredniških storitev bi morali ob upoštevanju vseh ustreznih elementov konkretnega primera nositi razumen delež skupnih stroškov mediacije. V ta namen bi moral mediator predlagati delež, ki je razumen v posameznem primeru. Glede na stroške in upravno breme, povezane z nujno določitvijo mediatorjev v pogojih uporabe storitev, je iz navedene obveznosti primerno izvzeti vse ponudnike spletnih posredniških storitev, ki so mala podjetja v skladu z ustreznimi določbami Priporočila 2003/361/ES. Pravila za konsolidacijo iz navedenega priporočila zagotavljajo, da je preprečeno vsakršno izogibanje navedeni obveznosti. Vseeno pa to ne bi smelo vplivati na pravico takšnih podjetij, da v svojih pogojih uporabe storitev določijo mediatorje, ki izpolnjujejo merila iz te uredbe.

⁽⁹⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2008/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 136, 24.5.2008, str. 3).

- (42) Ker bi bilo treba od ponudnikov spletnih posredniških storitev dosledno zahtevati, da določijo mediatorje, s katerimi so pripravljene sodelovati, in bi morali biti zavezani, da v vsakem poskusu mediacije na podlagi te uredbe sodelujejo v dobri veri, bi bilo treba te obveznosti določiti tako, da poslovni uporabniki sistema mediacije ne bi zlorabljali. Poslovni uporabniki bi tudi morali biti zavezani, da v mediaciji sodelujejo v dobri veri. Ponudniki spletnih posredniških storitev ne bi smeli biti zavezani k sodelovanju v mediaciji, kadar poslovni uporabnik začne postopek o zadevi, v zvezi s katero je ta poslovni uporabnik predhodno že zahteval mediacijo in kjer je mediator ugotovil, da v navedenem primeru poslovni uporabnik ni ravnal v dobri veri. Ponudniki spletnih posredniških storitev prav tako ne bi smeli biti zavezani k sodelovanju v mediaciji s poslovnimi uporabniki, ki so začeli večkratne neuspešne postopke mediacije. Takšne izjemne okoliščine ne bi smele omejevati možnosti poslovnega uporabnika, da zadevo predloži mediaciji, kadar po presoji mediatorja predmet mediacije ni povezan s prejšnjimi zadevami.
- (43) Da se z mediacijo v Uniji olajša reševanje sporov v zvezi z zagotavljanjem spletnih posredniških storitev, bi morala Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami spodbujati vzpostavitev specializiranih organizacij za mediacijo, ki jih trenutno primanjkuje. Vključenost mediatorjev s specializiranim znanjem o spletnih posredniških storitvah in specifičnih sektorjev industrije, v katerih se navedene storitve zagotavljajo, bi morala okrepiti zaupanje obeh strank v postopek mediacije in povečati verjetnost, da bo postopek privedel do hitrega, pravičnega in zadovoljivega rezultata.
- (44) Različni dejavniki, kot so omejena finančna sredstva, strah pred povračilnimi ukrepi in določbe o izključni izbiri prava ter pristojnega sodišča v pogojih uporabe storitev, lahko omejijo učinkovitost obstoječih možnosti sodnih pravnih sredstev, zlasti kadar se od poslovnih uporabnikov ali uporabnikov s poslovnim spletiščem zahteva, da delujejo samostojno in razkrijejo svojo identiteto. Da se zagotovi učinkovita uporaba te uredbe, bi morala biti organizacijam, združenjem, ki zastopajo poslovne uporabnike ali uporabnike s poslovnim spletiščem, ter določenim javnim organom, vzpostavljenim v državah članicah, dana možnost, da v skladu z nacionalnim pravom, vključno z nacionalnimi postopkovnimi zahtevami, začnejo postopke pred nacionalnimi sodišči. Namen teh postopkov pred nacionalnimi sodišči bi moral biti, da se prenehajo ali prepovejo kršitve pravil iz te uredbe ter prepreči prihodnja škoda, ki bi lahko ogrozila vzdržna poslovna razmerja v gospodarstvu spletnih platform. Da se zagotovi, da take organizacije ali združenja navedeno pravico izvajajo učinkovito in primerno, bi morale izpolnjevati določena merila. Zlasti morajo biti pravilno ustanovljeni v skladu s pravom države članice, biti neprofitni in si trajnostno prizadevati za izpolnjevanje svojih ciljev. S temi zahtevami naj bi preprečili vsakršno ad hoc ustanavljanje organizacij ali združenj za namene določenega postopka oziroma določenih postopkov ali za ustvarjanje dobička. Poleg tega bi bilo treba zagotoviti, da noben tretji ponudnik neustrezno finančno ne vpliva na odločanje teh organizacij ali združenj.

Da bi preprečili nasprotje interesov, bi morali zlasti preprečiti, da na organizacije ali združenja, ki zastopajo poslovne uporabnike ali uporabnike poslovnih spletišč, na neustrezen način ne vpliva noben ponudnik spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov. Popolno in javno razkritje informacij o članstvu in viru financiranja bi moralo nacionalnim sodiščem pomagati pri oceni, ali so ta merila izpolnjena. Glede na poseben status ustreznih javnih organov v državah članicah, v katerih so bili vzpostavljeni, bi se moralo zahtevati le, da jim je v skladu z ustreznimi pravili nacionalnega prava izrecno naloženo, da začnejo take postopke v skupnem interesu zadevnih strank ali v splošnem interesu, ne da bi obstajala potreba po uporabi navedenih meril za take javne organe. Taki postopki ne bi smeli na noben način vplivati na pravice poslovnih uporabnikov in uporabnikov s poslovnim spletiščem, da individualno začnejo sodne postopke.

- (45) Države članice bi morale Komisiji sporočiti, katere organizacije, združenja in javni organi bi morali biti po njihovem mnenju upravičeni, da začnejo postopke v skladu s to uredbo. V tem sporočilu bi morale države članice posebej navesti, v skladu s katerimi ustreznimi nacionalnimi določbami so bili organizacija, združenje ali javni organ ustanovljeni, po potrebi pa navesti tudi ustrezen javni register, v katerem sta organizacija ali združenje registrirana. Ta dodatna možnost imenovanja s strani držav članic bi morala omogočiti določeno raven pravne varnosti in predvidljivosti, na katero se lahko zanesejo poslovni uporabniki in uporabniki s poslovnim spletiščem. Obenem je cilj tudi skrajšati sodne postopke in izboljšati njihovo učinkovitost, kar se v tem kontekstu zdi ustrezno. Komisija bi morala zagotoviti objavo seznama teh organizacij, združenj in javnih organov v *Uradnem listu Evropske unije*. Vključitev na ta seznam bi morala služiti kot izpodbiten dokaz pravne sposobnosti organizacije, združenja ali javnega organa, ki začneja postopek. Kadar obstajajo kakršni koli pomisleki glede imenovanja, bi

morala država članica, ki je imenovala organizacijo, združenje ali javni organ, te pomisleke preiskati. Organizacije, združenja in javni organi, ki jih država članica ne imenuje, bi morali imeti možnost, da začnejo postopke pred nacionalnimi sodišči, pri čemer je treba najprej preučiti njihovo pravno sposobnost v skladu z merili iz te uredbe.

- (46) Države članice bi morale biti zavezane zagotoviti ustrezno in učinkovito izvrševanje te uredbe. V državah članicah že obstajajo različni sistemi izvrševanja, zato ne bi smele biti zavezane, da ustanovijo nove nacionalne izvršne organe. Države članice bi morale imeti možnost, da obstoječe organe, vključno s sodišči, pooblastijo za izvrševanje te uredbe. Ta uredba od držav članic ne bi smela zahtevati, da zagotovijo izvrševanje po uradni dolžnosti ali nalagajo kazni.
- (47) Komisija bi morala v tesnem sodelovanju z državami članicami stalno spremljati uporabo te uredbe. V zvezi s tem bi si morala Komisija prizadevati za vzpostavitev široke mreže za izmenjavo informacij z vključitvijo ustreznih strokovnih organov, centrov odličnosti in opazovalnice gospodarstva spletnih platform. Države članice bi morale Komisiji na zahtevo predložiti vse ustrezne informacije, ki jih imajo v zvezi s tem. Nazadnje bi morala temu spremljanju koristiti tudi splošna povečana preglednost v poslovnih odnosih med poslovnimi uporabniki in ponudniki spletnih posredniških storitev ter med uporabniki s poslovnim spletiščem in ponudniki spletnih iskalnikov, ki je cilj te uredbe. Da bi Komisija učinkovito izvajala svoje naloge spremljanja in pregleda v skladu s to uredbo, bi si morala Komisija prizadevati za zbiranje informacij od ponudnikov spletnih posredniških storitev. Ponudniki spletnih posredniških storitev bi morali pri omogočanju zbiranja takšnih podatkov, kjer je ustrezno, sodelovati v dobri veri.
- (48) Kodeksi ravnanja, ki jih pripravijo zadevni ponudniki storitev ali organizacije ali združenja, ki jih zastopajo, lahko prispevajo k pravilni uporabi te uredbe in bi jih bilo zato treba spodbujati. Pri pripravi takih kodeksov ravnanja bi bilo treba ob posvetovanju z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi upoštevati posebne značilnosti zadevnih sektorjev ter posebne značilnosti MSP. Besedilo takih kodeksov bi moralo biti objektivno in nediskriminatorno.
- (49) Komisija bi morala to uredbo redno ocenjevati in pozorno spremljati njen učinek na gospodarstvo spletnih platform, zlasti da bi ugotovila potrebo po spremembah glede na ustrezni tehnološki ali komercialni razvoj. Ta ocena bi morala vključevati učinke na poslovne uporabnike, ki bi lahko izhajali iz splošne rabe določb o izključni izbiri prava ter pristojnega sodišča v pogojih uporabe storitev, ki jih enostransko določi ponudnik spletnih posredniških storitev. Da bi imeli širok pogled na dogajanje v sektorju, bi bilo treba pri oceni upoštevati izkušnje držav članic in ustreznih deležnikov. Skupina strokovnjakov za opazovalnico za gospodarstvo spletnih platform, vzpostavljena s Sklepom Komisije C(2018) 2393, ima bistveno vlogo pri oceni te uredbe, ki jo opravi Komisija. Komisija bi morala zato ustrezno obravnavati mnenja in poročila, ki ji jih predstavi ta skupina. Po oblikovanju ocene Komisija sprejme ustrezne ukrepe. Nadaljnji ukrepi, tudi zakonodajne narave, bi lahko bili ustrezni, če in kadar se določbe iz te uredbe izkažejo kot nezadostne za ustrezno odpravljanje neravnovesij in nepoštenih poslovnih praks v sektorju.
- (50) V skladu s cilji Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov ⁽¹¹⁾, bi bilo treba pri zagotavljanju informacij, ki se zahtevajo na podlagi te uredbe, v največji možni meri upoštevati potrebe invalidov.
- (51) Ker cilja te uredbe, in sicer zagotovitve pravičnega, predvidljivega, trajnostnega in zaupanja vrednega spletnega poslovnega okolja na notranjem trgu, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njegovega obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (52) Ta uredba si prizadeva za polno spoštovanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča iz člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ter spodbujanje uveljavljanja svobode gospodarske pobude iz člena 16 Listine –

⁽¹¹⁾ Sklep Sveta 2010/48/ES z dne 26. novembra 2009 o sklenitvi Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov s strani Evropske skupnosti (UL L 23, 27.1.2010, str. 37).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Namen te uredbe je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga z določitvijo pravil, s katerimi se poslovnim uporabnikom spletnih posredniških storitev in uporabnikom s poslovnim spletiščem v zvezi s spletnimi iskalniki zagotovijo ustrezna preglednost, pravičnost in učinkovite možnosti pravnih sredstev.
2. Ta uredba se uporablja za spletne posredniške storitve in spletne iskalnike, ki se zagotavljajo ali se njihovo zagotavljanje ponudi poslovnim uporabnikom oziroma uporabnikom s poslovnim spletiščem, ki imajo svoj sedež ali prebivališče v Uniji in ki prek teh spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov ponujajo blago ali storitve potrošnikom, ki se nahajajo v Uniji, ne glede na sedež ali prebivališče ponudnikov navedenih storitev in ne glede na to, katero pravo se sicer uporablja.
3. Ta uredba se ne uporablja za spletne plačilne storitve, spletna oglaševalska orodja ali spletne oglaševalske izmenjave, ki se ne zagotavljajo z namenom lajšanja začetka neposrednih poslov in ki ne vključujejo pogodbenega razmerja s potrošniki.
4. Ta uredba ne posega v nacionalna pravila, ki v skladu s pravom Unije prepovedujejo ali kaznujejo enostransko ravnanje ali nepošteno poslovne prakse, kolikor zadevni vidiki niso zajeti v tej uredbi. Ta uredba ne vpliva na nacionalno civilno pravo, zlasti pogodbeno pravo, kot so pravila o veljavnosti, sklenitvi, učinkih ali prenehanju pogodbe, kolikor so pravila nacionalnega civilnega prava skladna s pravom Unije in kolikor zadevni vidiki niso zajeti v tej uredbi.
5. Ta uredba ne posega v pravo Unije, zlasti pravo Unije, ki se uporablja na področjih pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah, konkurence, varstva podatkov, varovanja poslovnih skrivnosti, varstva potrošnikov, elektronskega poslovanja in finančnih storitev.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „poslovni uporabnik“ pomeni vsakega posameznika, ki deluje v okviru poslovne ali poklicne dejavnosti, ali vsako pravno osebo, ki prek spletnih posredniških storitev potrošnikom ponujata blago ali storitve v okviru svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
- (2) „spletne posredniške storitve“ pomeni storitve, ki izpolnjujejo vse naslednje zahteve:
 - (a) so storitve informacijske družbe v smislu točke (b) člena 1(1) Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾;
 - (b) poslovnim uporabnikom omogočajo ponujanje blaga ali storitev potrošnikom z namenom lažjega začetka neposrednih poslov med temi poslovnimi uporabniki in potrošniki, ne glede na to, kje se navedeni posli nato sklenejo;
 - (c) poslovnim uporabnikom se zagotavljajo na podlagi pogodbenih razmerij med ponudnikom teh storitev in poslovnimi uporabniki, ki ponujajo blago ali storitve potrošnikom;
- (3) „ponudnik spletnih posredniških storitev“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki zagotavlja ali ponudi zagotavljanje spletnih posredniških storitev poslovnim uporabnikom;

⁽¹²⁾ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

- (4) „potrošnik“ pomeni vsako fizično osebo, ki deluje za namene, ki so zunaj njene trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
- (5) „spletni iskalnik“ pomeni digitalno storitev, ki uporabnikom omogoča vnos poizvedb za izvedbo iskanja po vseh spletiščih ali vseh spletiščih v določenem jeziku, na podlagi poizvedbe na katero koli temo v obliki ključne besede, glasovne zahteve, fraze ali drugega vnosa, poda pa rezultate v katerem koli formatu z informacijami o zahtevani vsebini;
- (6) „ponudnik spletnega iskalnika“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki potrošnikom zagotavlja ali ponudi zagotavljanje spletnih iskalnikov;
- (7) „uporabnik s poslovnim spletiščem“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki uporablja spletni vmesnik, kar je vsaka programska oprema, vključno s spletiščem ali njegovim delom ter aplikacijami, vključno z mobilnimi aplikacijami, za ponujanje blaga ali storitev potrošnikom za namene, povezane z njeno trgovsko, poslovno, obrtno ali poklicno dejavnostjo;
- (8) „razvrstitev“ pomeni relativno mesto vidnosti blaga ali storitev, ki se ponujajo prek spletnih posredniških storitev, oziroma pomen, ki se pripíše rezultatom iskanja spletnih iskalnikov, kot jih predstavijo, organizirajo ali sporočijo ponudniki spletnih posredniških storitev oziroma ponudniki spletnih iskalnikov, ne glede na tehnična sredstva, ki se uporabijo za tako predstavitev, organizacijo ali sporočilo;
- (9) „nadzor“ pomeni lastništvo podjetja ali sposobnost izvajanja odločilnega vpliva nanj v smislu člena 3(2) Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 ⁽¹³⁾;
- (10) „pogoji uporabe storitev“ pomeni vse pogoje ali specifikacije, ne glede na njihovo ime ali obliko, ki urejajo pogodbeno razmerje med ponudnikom spletnih posredniških storitev in njegovimi poslovnimi uporabniki ter ki jih enostransko določi ponudnik spletnih posredniških storitev; ali gre za enostransko določitev, pa se ugotovi na podlagi splošne ocene, pri čemer samo po sebi ni odločilno, kakšna je relativna velikost zadevnih strank, ali so potekala pogajanja ter ali so bile morda nekatere določbe predmet takih pogajanj in sta jih skupaj določila zadevni ponudnik in poslovni uporabnik;
- (11) „pomožno blago in storitve“ pomeni blago in storitve, ki se potrošniku pred koncem posla, začete v okviru spletne posredniške storitve, ponudijo kot dodatek in dopolnilo primarnemu blagu ali storitvi, ki jo poslovni uporabnik ponuja prek spletnih posredniških storitev;
- (12) „mediacija“ pomeni vsak strukturiran postopek, kakor je opredeljen v točki (a) člena 3 Direktive 2008/52/ES;
- (13) „trajni nosilec podatkov“ pomeni vsak instrument, ki poslovnim uporabnikom omogoča, da njim osebno namenjene informacije shranijo tako, da so dostopne za poznejšo uporabo za obdobje, ustrezno glede na namen informacij, in ki omogoča nespremenjeno reprodukcijo shranjenih informacij.

Člen 3

Pogoji uporabe storitev

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev zagotovijo, da za njihove pogoje uporabe storitev velja:
 - (a) zapisani so v preprostem in razumljivem jeziku;
 - (b) enostavno so dostopni poslovnim uporabnikom v vseh fazah njihovega poslovnega razmerja s ponudnikom spletnih posredniških storitev, tudi v predpogodbeni fazi;

⁽¹³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij (Uredba ES o združitvah) (UL L 24, 29.1.2004, str. 1).

- (c) določajo razloge za odločitve o začasni onemogočitvi, ukinitvi ali uvedbi kakršne koli druge omejitve, v celoti ali delno, zagotavljanja spletnih posredniških storitev poslovnim uporabnikom;
- (d) vključujejo informacije o vseh dodatnih distribucijskih kanalih in povezanih programih, prek katerih lahko ponudniki spletnih posredniških storitev tržijo blago in storitve, ki jih ponujajo poslovni uporabniki;
- (e) vključujejo splošne informacije v zvezi z učinki pogojev uporabe storitev na lastništvo in nadzor nad pravicami intelektualne lastnine poslovnih uporabnikov.

2. Ponudniki spletnih posredniških storitev zadevne poslovne uporabnike prek trajnega nosilca podatkov obvestijo o vseh predlaganih spremembah pogojev uporabe storitev.

Predlagane spremembe se ne uveljavijo pred iztekom roka za obveščanje, ki je razumen in sorazmeren naravi ter obsegu nameravanih sprememb in njihovim posledicam za zadevnega poslovnega uporabnika. Ta rok za obveščanje je najmanj 15 dni od datuma, ko ponudnik spletnih posredniških storitev o predlaganih spremembah obvesti zadevne poslovne uporabnike. Ponudniki spletnih posredniških storitev odobrijo daljše roke za obveščanje, kadar je to potrebno, da se poslovnim uporabnikom omogočijo tehnične ali poslovne prilagoditve, s katerimi se bodo prilagodili na spremembe.

Zadevni poslovni uporabnik ima pravico prekiniti pogodbo s ponudnikom spletnih posredniških storitev pred iztekom roka za obveščanje. Takšna prekinitve začne veljati 15 dni od prejema obvestila iz prvega pododstavka, razen če za pogodbo velja krajši rok.

Zadevni poslovni uporabnik se lahko s pisno izjavo ali jasnim pritrdilnim dejanjem kadar koli po prejemu obvestila iz prvega pododstavka odpove roku za obveščanje iz drugega pododstavka.

Med rokom za obveščanje se predložitev novega blaga ali storitev v spletne posredniške storitve šteje za jasno pritrdilno dejanje za odpoved roku za obveščanje, razen v primerih, ko je razumen in sorazmeren rok za obveščanje daljši od 15 dni, ker mora poslovni uporabnik zaradi sprememb pogojev uporabe storitev uvesti znatne tehnične prilagoditve blaga ali storitev. V takšnih primerih se šteje, da ni prišlo do samodejne odpovedi roku za obveščanje, kadar poslovni uporabnik predloži novo blago in storitve.

3. Pogoji uporabe storitev ali specifične določbe teh pogojev, ki ne izpolnjujejo zahtev iz odstavka 1, pa tudi spremembe pogojev uporabe storitev, ki jih ponudnik spletnih posredniških storitev izvede v nasprotju z določbami odstavka 2, so nični.

4. Rok za obveščanje iz drugega pododstavka odstavka 2 se ne uporablja, kadar:

- (a) za ponudnika spletnih posredniških storitev velja zakonska ali regulativna obveznost, po kateri mora spremeniti svoje pogoje uporabe storitev na način, ki mu ne dopušča spoštovati rok za obveščanje iz drugega pododstavka odstavka 2;
- (b) mora ponudnik spletnih posredniških storitev izjemoma spremeniti svoje pogoje uporabe storitev, da se odzove na nepredvideno in neposredno nevarnost, povezano z zaščito spletnih posredniških storitev, potrošnikov ali poslovnih uporabnikov pred goljufijo, zlonamerno programsko opremo, neželeno elektronsko pošto, kršitvami varstva podatkov ali drugimi tveganji na področju kibernetne varnosti.

5. Ponudniki spletnih posredniških storitev zagotovijo, da je identiteta poslovnega uporabnika, ki zagotavlja blago ali storitve v okviru spletnih posredniških storitev, jasno vidna.

Člen 4

Omejitev, začasna onemogočitev in ukinitvev

1. Kadar se ponudnik spletnih posredniških storitev odloči za omejitev ali začasno onemogočitev zagotavljanja spletnih posredniških storitev določenemu poslovnemu uporabniku v zvezi s posameznim blagom ali storitvami, ki jih ponuja ta poslovni uporabnik, zadevnemu poslovnemu uporabniku, preden ali tedaj, ko omejitev ali začasna onemogočitev začne učinkovati, predloži obrazložitev razlogov za tako odločitev na trajnem nosilcu podatkov.
2. Kadar se ponudnik spletnih posredniških storitev odloči za ukinitvev zagotavljanja spletnih posredniških storitev v celoti določenemu poslovnemu uporabniku, temu poslovnemu uporabniku vsaj 30 dni pred začetkom učinkovanja ukinitvev predloži obrazložitev razlogov za tako odločitev na trajnem nosilcu podatkov.
3. V primeru omejitve, začasne onemogočitve ali ukinitvev ponudnik spletnih posredniških storitev poslovnemu uporabniku omogoči, da pojasni dejstva in okoliščine v okviru notranjega postopka za obravnavo pritožb iz člena 11. Kadar ponudnik spletnih posredniških storitev prekliče omejitev, začasno onemogočitev ali ukinitvev, poslovnega uporabnika brez nepotrebne odlašanja ponovno vključi, vključno z zagotavljanjem dostopa poslovnega uporabnika do osebnih ali drugih podatkov ali obeh, ki so posledica njegove uporabe zadevnih spletnih posredniških storitev preden je omejitev, začasna onemogočitev ali ukinitvev začela učinkovati.
4. Rok za obveščanje iz odstavka 2 se ne uporablja, kadar:
 - (a) za ponudnika spletnih posredniških storitev velja zakonska ali regulativna obveznost, po kateri mora ukiniti zagotavljanje spletnih posredniških storitev v celoti določenemu poslovnemu uporabniku na način, ki mu ne dopušča spoštovati tega roka za obveščanje, ali
 - (b) ponudnik spletnih posredniških storitev uveljavlja pravico do ukinitvev zaradi nujnega razloga na podlagi nacionalnega prava, ki je v skladu s pravom Unije;
 - (c) ponudnik spletnih posredniških storitev lahko dokaže, da je zadevni poslovni uporabnik večkrat kršil veljavne pogoje uporabe storitev, zaradi česar je bilo ukinjeno zagotavljanje zadevnih spletnih posredniških storitev v celoti.

Kadar se rok za obveščanje iz odstavka 2 ne uporablja, ponudnik spletnih posredniških storitev brez nepotrebne odlašanja zadevnemu poslovnemu uporabniku na trajnem nosilcu podatkov posreduje obrazložitev razlogov za to odločitev.

5. Obrazložitev razlogov iz odstavkov 1 in 2 ter drugega pododstavka odstavka 4 vsebuje sklicevanje na konkretna dejstva ali okoliščine, vključno z vsebino prijav tretjih oseb, na podlagi katerih je ponudnik spletnih posredniških storitev sprejel odločitev, in sklicevanje na razloge, ki se uporabljajo za odločitev iz točke (c) člena 3(1).

Ponudniku spletnih posredniških storitev ni treba posredovati obrazložitve razlogov, kadar zanj velja zakonska ali regulativna obveznost, da ne navede konkretnih dejstev ali okoliščin oziroma ustreznega razloga ali razlogov, ali če lahko ponudnik spletnih posredniških storitev dokaže, da je zadevni poslovni uporabnik večkrat kršil veljavne pogoje uporabe storitev, zaradi česar je bilo ukinjeno zagotavljanje zadevnih spletnih posredniških storitev v celoti.

Člen 5

Razvrstitev

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev v pogojih uporabe storitev določijo glavne parametre za določanje razvrstitve in razloge za relativni pomen teh glavnih parametrov glede na druge parametre.
2. Ponudniki spletnih iskalnikov določijo glavne parametre, ki so posamično ali skupaj najpomembnejši za določanje razvrstitve, in relativni pomen teh glavnih parametrov, tako da na spletnih iskalnikih navedenih ponudnikov zagotovijo enostavno in javno dostopen opis v preprostem in razumljivem jeziku. Ta opis redno posodablja.

3. Kadar glavni parametri vključujejo možnost, da poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem vplivajo na razvrstitev z neposrednim ali posrednim plačilom zadevnemu ponudniku, ta ponudnik pripravi tudi opis navedenih možnosti in učinkov takega plačila na razvrstitev v skladu z zahtevami iz odstavkov 1 in 2.

4. Kadar ponudnik spletnega iskalnika po prijavi tretje osebe v konkretnem primeru spremeni razvrstitev ali odstrani določeno spletišče s seznama, uporabniku s poslovnim spletiščem ponudi možnost, da pregleda vsebino prijave.

5. Opisi iz odstavkov 1, 2 in 3 morajo biti zadostni, da poslovnim uporabnikom ali uporabnikom s poslovnim spletiščem omogočajo, da lahko ustrezno ugotovijo, ali mehanizem razvrščanja upošteva in če, kako in v kolikšni meri, naslednje:

(a) značilnosti blaga in storitev, ki se ponujajo potrošnikom prek spletnih posredniških storitev ali spletnega iskalnika;

(b) relevantnost navedenih značilnosti za navedene potrošnike;

(c) kar zadeva spletne iskalnike, značilnosti zasnove spletišča, ki ga uporabljajo uporabniki s poslovnim spletiščem.

6. Ponudnikom spletnih posredniških storitev in ponudnikom spletnih iskalnikov pri izpolnjevanju zahtev iz tega člena ni treba razkriti algoritmov ali kakršnih koli informacij, ki bi z razumno gotovostjo omogočile zavajanje potrošnikov s prirejanjem rezultatov iskanja ali jim povzročile škodo. Ta člen ne posega v Direktivo (EU) 2016/943.

7. Da bi ponudnikom spletnih posredniških storitev in ponudnikom spletnih iskalnikov olajšala izpolnjevanje in izvrševanje zahtev iz tega člena, Komisija zahtevam glede preglednosti iz tega člena doda smernice.

Člen 6

Pomožno blago in storitve

Kadar se pomožno blago in storitve, tudi finančni produkti, ponujajo potrošnikom prek spletnih posredniških storitev, bodisi to počne ponudnik spletnih posredniških storitev bodisi tretje osebe, ponudnik spletnih posredniških storitev v svojih pogojih uporabe storitev navede opis vrste pomožnega blaga in storitev, ki se ponujajo, ter opis, ali in pod katerimi pogoji lahko poslovni uporabnik ponuja tudi svoje pomožne blago in storitve prek spletne posredniške storitve.

Člen 7

Diferencirana obravnava

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev v pogoje uporabe storitev vključijo opis diferencirane obravnave, ki jo nudijo ali bi jo lahko nudili v zvezi z blagom ali storitvami, ki jih prek teh spletnih posredniških storitev potrošnikom ponuja, na eni strani ta ponudnik sam ali kateri koli poslovni uporabniki, ki jih ta ponudnik nadzira, in na drugi strani drugi poslovni uporabniki. V tem opisu se navedejo glavni gospodarski, komercialni ali pravni razlogi za tako diferencirano obravnavo.

2. Ponudniki spletnih iskalnikov določijo opis diferencirane obravnave, ki jo nudijo ali bi jo lahko nudili v zvezi z blagom ali storitvami, ki jih prek teh spletnih iskalnikov potrošnikom ponuja, na eni strani ta ponudnik sam ali kateri koli uporabniki s poslovnimi spletišči, ki jih ta ponudnik nadzira, in na drugi strani drugi uporabniki s poslovnimi spletišči.

3. Opisi iz odstavkov 1 in 2 zajemajo zlasti, kadar je ustrezno, diferencirano obravnavo s posebnimi ukrepi ali ravnanjem ponudnika spletnih posredniških storitev ali ponudnika spletnega iskalnika v zvezi z naslednjim:

- (a) dostopom, ki ga imajo lahko ponudnik ali poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem, ki jih ta ponudnik nadzira, do katerih koli osebnih ali drugih podatkov ali obojih, ki jih poslovni uporabniki, uporabniki s poslovnim spletiščem ali potrošniki zagotavljajo za uporabo zadevnih spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov ali ki nastajajo z zagotavljanjem navedenih storitev;
- (b) razvrstitvijo ali drugimi nastavitvami, ki jih ponudnik uporablja in ki vplivajo na dostop potrošnikov do blaga ali storitev, ki jih prek teh spletnih posredniških storitev ponujajo drugi poslovni uporabniki ali ki jih prek teh spletnih iskalnikov ponujajo drugi uporabniki s poslovnim spletiščem;
- (c) katerim koli neposrednim ali posrednim plačilom za uporabo zadevnih spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov;
- (d) dostopom do, pogojev za ali katerim koli neposrednim ali posrednim plačilom za uporabo spletnih posredniških storitev ali funkcionalnosti ali tehničnih vmesnikov, ki so pomembni za poslovnega uporabnika ali uporabnika s poslovnim spletiščem in ki so neposredno povezani z uporabo spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov ali so jim pomožni.

Člen 8

Posebni pogodbeni pogoji

Za zagotovitev, da se pogodbeni odnosi med ponudniki spletnih posredniških storitev in poslovnimi uporabniki izvajajo v dobri veri in da temeljijo na poštenem poslovanju, ponudniki spletnih posredniških storitev:

- (a) ne uvajajo retroaktivnih sprememb pogojev uporabe storitev, razen kadar od njih to zahteva zakonska ali regulativna obveznost ali kadar so retroaktivne spremembe v korist poslovnim uporabnikom;
- (b) zagotovijo, da njihovi pogoji uporabe storitev vključujejo informacije o pogojih, pod katerimi lahko poslovni uporabniki prekinejo pogodbeno razmerje s ponudnikom spletnih posredniških storitev, in
- (c) v svoje pogoje uporabe storitev vključijo opis tehničnega in pogodbenega dostopa, ali njegov neobstoj, do informacij, ki jih posreduje ali ustvari poslovni uporabnik ter ki jih obdržijo po poteku pogodbe med ponudnikom spletnih posredniških storitev in poslovnim uporabnikom.

Člen 9

Dostop do podatkov

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev v pogoje uporabe storitev vključijo opis tehničnega in pogodbenega dostopa, ali njegov neobstoj, ki ga imajo poslovni uporabniki do katerih koli osebnih ali drugih podatkov ali obojih, ki jih poslovni uporabniki ali potrošniki zagotavljajo za uporabo zadevnih spletnih posredniških storitev ali ki nastajajo z zagotavljanjem navedenih storitev.

2. Z opisom iz odstavka 1 ponudniki spletnih posredniških storitev poslovne uporabnike ustrezno obveščajo zlasti o naslednjem:

- (a) ali ima ponudnik spletnih posredniških storitev dostop do osebnih ali drugih podatkov ali obojih, ki jih poslovni uporabniki ali potrošniki zagotavljajo za uporabo navedenih storitev ali ki nastajajo z zagotavljanjem navedenih storitev, in če dostop ima, do katerih kategorij takih podatkov ima dostop in pod katerimi pogoji;
- (b) ali ima poslovni uporabnik dostop do osebnih ali drugih podatkov ali do obojih, ki jih da na voljo ta poslovni uporabnik v povezavi s svojo uporabo zadevnih spletnih posredniških storitev ali ki nastajajo z zagotavljanjem navedenih storitev navedenemu poslovnemu uporabniku ter potrošnikom njegovega blaga ali storitev, in če dostop ima, do katerih kategorij takih podatkov ima dostop in pod katerimi pogoji;

- (c) poleg točke (b), ali ima poslovni uporabnik dostop do osebnih ali drugih podatkov ali obojih, vključno v zbirni obliki, ki so bili zagotovljeni ali so nastali z zagotavljanjem spletnih posredniških storitev vsem poslovnim uporabnikom in njihovim potrošnikom, ter če dostop ima, do katerih kategorij takih podatkov ima dostop in pod katerimi pogoji, ter
- (d) ali so podatki iz točke (a) zagotovljeni tretjim osebam, skupaj z, kadar zagotavljanje takšnih podatkov tretjim osebam ni potrebno za pravilno delovanje spletnih posredniških storitev, navedbo o namenu take izmenjave podatkov ter vse možnosti za izvzetje iz navedene izmenjave podatkov, ki so na voljo poslovnim uporabnikom.
3. Ta člen ne posega v uporabo Uredbe (EU) 2016/679, Direktive (EU) 2016/680 in Direktive 2002/58/ES.

Člen 10

Omejitve ponudbe drugačnih pogojev na druge načine

1. Kadar pri zagotavljanju storitev ponudniki spletnih posredniških storitev omejijo možnost poslovnih uporabnikov, da ponujajo isto blago in storitve potrošnikom pod drugačnimi pogoji na druge načine kot prek navedenih storitev, razloge za to omejitev vključijo v svoje pogoje uporabe storitev in poskrbijo, da so enostavno dostopni javnosti. Ti razlogi vključujejo glavne gospodarske, komercialne ali pravne razloge za te omejitve.
2. Obveznost iz odstavka 1 ne vpliva na nobene prepovedi ali omejitve v zvezi z uvedbo takih omejitev, ki izhajajo iz uporabe drugih aktov prava Unije ali prava držav članic, ki je v skladu s pravom Unije in ki velja za spletne posredniške storitve.

Člen 11

Notranji sistem za obravnavo pritožb

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev zagotovijo notranji sistem za obravnavo pritožb poslovnih uporabnikov.

Ta notranji sistem za obravnavo pritožb je za poslovne uporabnike enostavno dostopen in brezplačen ter zagotavlja obravnavo v razumnem roku. Temelji na načelih preglednosti in enake obravnave v enakovrednih situacijah ter obravnave pritožb na način, ki je sorazmeren z njihovim pomenom in kompleksnostjo. Poslovnim uporabnikom omogoča vložitev pritožb neposredno pri zadevnem ponudniku glede katere koli izmed naslednjih težav:

- (a) domnevno neizpolnjevanje katerih koli obveznosti tega ponudnika, ki so določene v tej uredbi, ki vpliva na poslovnega uporabnika, ki vloga pritožbo (v nadaljnjem besedilu: pritožnik);
- (b) tehnološke težave, ki se neposredno nanašajo na zagotavljanje spletnih posredniških storitev in vplivajo na pritožnika;
- (c) sprejeti ukrepi navedenega ponudnika ali njegovo ravnanje, ki se neposredno nanašajo na zagotavljanje spletnih posredniških storitev in ki vplivajo na pritožnika.

2. Ponudniki spletnih posredniških storitev v okviru svojega notranjega sistema za obravnavo pritožb:

- (a) ustrezno upoštevajo vložene pritožbe in zagotavljajo nadaljnje ukrepanje, ki bi bilo lahko potrebno za ustrezno reševanje izpostavljenе težave;
- (b) pritožbe obravnavajo hitro in učinkovito ob upoštevanju pomena in kompleksnosti izpostavljenе težave;

(c) pritožniku individualizirano ter v preprostem in razumljivem jeziku sporočijo rezultat notranjega postopka obravnave pritožbe.

3. Ponudniki spletnih posredniških storitev v svojih pogojih uporabe storitev zagotovijo vse ustrezne informacije v zvezi z dostopom do njihovega notranjega sistema za obravnavo pritožb in njegovim delovanjem.

4. Ponudniki spletnih posredniških storitev pripravijo informacije o delovanju in učinkovitosti svojega notranjega sistema za obravnavo pritožb ter poskrbijo, da so enostavno dostopne javnosti. Te informacije preverijo vsaj enkrat letno in jih posodobijo, kadar so potrebne bistvene spremembe.

Te informacije vključujejo skupno število vloženih pritožb, glavne vrste pritožb, povprečen čas, potreben za obravnavo pritožb, in informacije o rezultatih pritožb v zbirni obliki.

5. Določbe tega člena se ne uporabljajo za ponudnike spletnih posredniških storitev, ki so mala podjetja v smislu Priloge k Priporočilu 2003/361/ES.

Člen 12

Mediacija

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev v svojih pogojih uporabe storitev določijo dva ali več mediatorjev, s katerimi so pripravljene sodelovati, da bi poskusili doseči dogovor s poslovnimi uporabniki o izvensodnem reševanju sporov med ponudnikom in poslovnim uporabnikom, ki nastanejo v zvezi z zagotavljanjem zadevnih spletnih posredniških storitev, vključno s pritožbami, ki jih ni bilo mogoče rešiti s pomočjo notranjega sistema za obravnavo pritožb iz člena 11.

Ponudniki spletnih posredniških storitev lahko mediatorje, ki zagotavljajo storitve mediacije s kraja zunaj Unije, določijo zgolj, kadar se zagotovi, da zadevni poslovni uporabniki zaradi zagotavljanja navedenih storitev s strani mediatorjev zunaj Unije niso dejansko prikrajšani za koriščenje katerih koli pravnih zaščitnih ukrepov iz prava Unije ali prava držav članic.

2. Mediatorji iz odstavka 1 izpolnjujejo naslednje pogoje:

(a) so nepristranski in neodvisni;

(b) njihove storitve mediacije so cenovno dostopne za poslovne uporabnike zadevnih spletnih posredniških storitev;

(c) sposobni so zagotavljati storitve mediacije v jeziku pogojev uporabe storitev, ki urejajo pogodbeno razmerje med zadevnim ponudnikom spletnih posredniških storitev in poslovnim uporabnikom;

(d) zlahka so dosegljivi bodisi fizično v kraju sedeža ali prebivališča poslovnega uporabnika bodisi na daljavo z uporabo komunikacijskih tehnologij;

(e) storitve mediacije lahko zagotavljajo brez nepotrebnega odlašanja;

(f) zadostno razumejo splošne poslovne odnose med podjetji, zaradi česar lahko učinkovito prispevajo k poskusu reševanja sporov.

3. Ne glede na prostovoljno naravo mediacije, ponudniki spletnih posredniških storitev in poslovni uporabniki v vsakem poskusu mediacije na podlagi tega člena sodelujejo v dobri veri.
4. Ponudniki spletnih posredniških storitev v vsakem posameznem primeru nosijo razumen delež skupnih stroškov mediacije. Razumni delež teh skupnih stroškov se določi na podlagi predloga mediatorja ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin konkretnega primera, zlasti veljavnosti trditev strank v sporu, ravnanja strank ter velikosti in medsebojnega razmerja finančne moči obeh strank.
5. Vsakršen poskus, da se z mediacijo doseže dogovor o rešitvi spora v skladu s tem členom, ne vpliva na pravice zadevnih ponudnikov spletnih posredniških storitev in poslovnih uporabnikov, da kadar koli pred postopkom mediacije, med njim ali po njem začnejo sodni postopek.
6. Če to zahteva poslovni uporabnik, ponudnik spletnih posredniških storitev pred začetkom mediacije da poslovnemu uporabniku na voljo informacije o delovanju in uspešnosti mediacije, povezane z njegovimi dejavnostmi.
7. Obveznost iz odstavka 1 se ne uporablja za ponudnike spletnih posredniških storitev, ki so mala podjetja v smislu Priloge k Priporočilu 2003/361/ES.

Člen 13

Specializirani mediatorji

Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami spodbuja ponudnike spletnih posredniških storitev in organizacije ter združenja, ki jih zastopajo, da individualno ali skupaj ustanovijo eno ali več organizacij, ki zagotavljajo storitve mediacije, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 12(2), da bi ob upoštevanju zlasti čezmejne narave spletnih posredniških storitev konkretno olajševali izvensodno reševanje sporov s poslovnimi uporabniki, ki nastanejo v zvezi z zagotavljanjem navedenih storitev.

Člen 14

Sodni postopki, ki jih začnejo reprezentativne organizacije ali združenja in javni organi

1. Organizacije in združenja, ki imajo legitimni interes pri zastopanju poslovnih uporabnikov ali uporabnikov s poslovnim spletiščem, ter javni organi, vzpostavljeni v državah članicah, imajo pravico začeti postopek pred pristojnimi nacionalnimi sodišči v Uniji v skladu s pravili države članice, v kateri je postopek začel, za prenehanje ali prepoved katere koli neskladnosti ponudnikov spletnih posredniških storitev ali ponudnikov spletnih iskalnikov z ustreznimi zahtevami iz te uredbe.
2. Komisija spodbuja države članice k izmenjavi najboljših prakse in informacij z drugimi državami članicami na podlagi registrov nezakonitih dejanj, v zvezi s katerimi so nacionalna sodišča izdala opustitvene odločbe, kadar takšne registre vzpostavijo ustrezni javni subjekti ali organi.
3. Organizacije ali združenja imajo pravico iz odstavka 1 le, kadar izpolnjujejo vse naslednje zahteve:
 - (a) so pravilno ustanovljeni v skladu s pravom države članice;
 - (b) trajnostno si prizadevajo za cilje, ki so v skupnem interesu skupine poslovnih uporabnikov ali uporabnikov s poslovnim spletiščem, ki jih zastopajo;

(c) so neprofitni;

(d) na njihovo odločanje ne vplivajo neustrezno tretji ponudniki financiranja, zlasti ponudniki spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov.

Zato organizacije ali združenja v celoti in javno razkrijejo informacije o članstvu in viru financiranja.

4. V državah članicah, v katerih so bili javni organi vzpostavljeni, imajo ti javni organi pravico iz odstavka 1, kadar jim je naložena obramba skupnih interesov poslovnih uporabnikov ali uporabnikov s poslovnim spletiščem ali zagotavljanje skladnosti z zahtevami iz te uredbe v skladu z nacionalnim pravom zadevne države članice.

5. Države članice lahko določijo:

(a) organizacije ali združenja s sedežem v tej državi članici, ki izpolnjujejo vsaj zahteve iz odstavka 3, na zahtevo teh organizacij ali združenj,

(b) javne organe, vzpostavljene v tej državi članici, ki izpolnjujejo zahteve iz odstavka 4,

ki se jim podeli pravica iz odstavka 1. Države članice sporočijo Komisiji ime in namen vseh takšnih določenih organizacij, združenj ali javnih organov.

6. Komisija pripravi seznam organizacij, združenj in javnih organov, določenih na podlagi odstavka 5. V tem seznamu se navede namen teh organizacij, združenj in javnih organov. Ta seznam se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Spremembe tega seznama se objavijo brez odlašanja, v vsakem primeru pa se posodobljeni seznam pripravi in objavi vsakih šest mesecev.

7. Sodišča sprejmejo seznam iz odstavka 6 kot dokaz pravne sposobnosti organizacije, združenja ali javnega organa, brez poseganja v pravico sodišča do preučitve, ali namen tožnika upravičuje začetek postopka v posameznem primeru.

8. Če ima država članica ali Komisija pomisleke glede tega, ali organizacija ali združenje izpolnjuje merila iz odstavka 3, oziroma glede tega, ali javni organ izpolnjuje merila iz odstavka 4, država članica, ki je to organizacijo, združenje ali javni organ določila, pomisleke preuči in po potrebi prekliče določitev, če eno ali več meril ni izpolnjenih.

9. Pravica iz odstavka 1 ne posega v pravice poslovnih uporabnikov in uporabnikov s poslovnim spletiščem, da v skladu s pravili države članice, v kateri se postopek začne, pri pristojnih nacionalnih sodiščih začnejo kateri koli postopek, ki temelji na individualnih pravicah in katerega namen je doseči prenehanje katere koli neskladnosti ponudnikov spletnih posredniških storitev ali ponudnikov spletnih iskalnikov z ustreznimi zahtevami iz te uredbe.

Člen 15

Izvrševanje

1. Vsaka država članica zagotovi ustrezno in učinkovito izvrševanje te uredbe.
2. Države članice določijo pravila glede ukrepov, ki se uporabijo za kršitve te uredbe, in zagotovijo njihovo izvajanje. Ti ukrepi morajo biti učinkoviti, sorazmerni in odvračilni.

Člen 16

Spremljanje

Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami pozorno spremlja učinek te uredbe na razmerja med spletnimi posredniškimi storitvami in njihovimi poslovnimi uporabniki ter med spletnimi iskalniki in uporabniki s poslovnim spletiščem. Komisija v ta namen zbere ustrezne informacije za spremljanje sprememb v teh razmerjih, vključno z izvajanjem ustreznih študij. Države članice pomagajo Komisiji tako, da ji na zahtevo predložijo vse ustrezne zbrane informacije, vključno o specifičnih primerih. Komisija lahko za namene tega člena in člena 18 skuša pridobiti informacije od ponudnikov spletnih posredniških storitev.

Člen 17

Kodeksi ravnanja

1. Komisija spodbuja ponudnike spletnih posredniških storitev ter organizacije in združenja, ki jih zastopajo, skupaj s poslovnimi uporabniki, vključno z malimi, srednjimi in mikropodjetji (MSP), in njihovimi zastopniškimi organizacijami, da ob upoštevanju posebnih značilnosti različnih sektorjev, v katerih se spletne posredniške storitve zagotavljajo, ter posebnih značilnosti MSP pripravijo kodekse ravnanja, katerih namen je prispevati k pravilni uporabi te uredbe.
2. Komisija spodbuja ponudnike spletnih iskalnikov ter organizacije in združenja, ki jih zastopajo, da pripravijo kodekse ravnanja, katerih izrecen namen je prispevati k pravilni uporabi člena 5.
3. Komisija spodbuja ponudnike spletnih posredniških storitev, da sprejmejo in izvajajo sektorske kodekse ravnanja, kadar takšni sektorski kodeksi ravnanja obstajajo in se množično uporabljajo.

Člen 18

Pregled

1. Komisija do 13. januarja 2022 in nato vsaka tri leta oceni to uredbo in poroča Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.
2. Prva ocena te uredbe se opravi zlasti glede naslednjega:
 - (a) ocene izpolnjevanja obveznosti iz členov 3 do 10 ter njihovega učinka na gospodarstvo spletnih platform;
 - (b) ocene učinka in učinkovitosti vseh uveljavljenih kodeksov ravnanja, da bi izboljšali pravičnost in preglednost;
 - (c) nadaljnje preučitve težav, ki so nastale zaradi odvisnosti poslovnih uporabnikov od spletnih posredniških storitev, in težav, ki so nastale zaradi nepoštenih poslovnih praks ponudnikov spletnih posredniških storitev, ter z namenom nadaljnjega ugotavljanja, koliko so takšne prakse še vedno razširjene;
 - (d) nadaljnje preučitve, ali je konkurenca med blagom ali storitvami, ki jih ponuja poslovni uporabnik, ter blagom in storitvami, ki jih ponuja ali nadzira ponudnik spletnih posredniških storitev, poštena in ali ponudniki spletnih posredniških storitev v tem pogledu zlorablajo privilegirane podatke;

- (e) ocene učinka te uredbe na vsa morebitna neravnovesja v razmerjih med ponudniki operativnih sistemov in njihovimi poslovnimi uporabniki;
- (f) ocene, ali je področje uporabe uredbe, predvsem kar zadeva opredelitev izraza „poslovni uporabnik“, ustrezno, v smislu, da ne spodbuja navideznega samozaposlovanja.

S prvo in nadaljnjimi ocenami se ugotovi, ali so morda potrebna dodatna pravila, tudi v zvezi z izvrševanjem, da se zagotovi pravično, predvidljivo, trajnostno in zaupanja vredno spletno poslovno okolje na notranjem trgu. Komisija po ocenah sprejme ustrezne ukrepe, ki lahko vključujejo zakonodajne predloge.

3. Države članice zagotovijo vse ustrezne informacije, ki so jim na voljo in jih lahko Komisija potrebuje za pripravo poročila iz odstavka 1.

4. Komisija pri oceni te uredbe med drugim upošteva mnenja in poročila, ki ji jih predstavi skupina strokovnjakov opazovalnice gospodarstva spletnih platform. Komisija upošteva tudi vsebino in delovanje vseh kodeksov ravnanja iz člena 17, kadar je ustrezno.

Člen 19

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Uporabljati se začne 12. julija 2020.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 20. junija 2019

Za Evropski parlament

Predsednik

A. TAJANI

Za Svet

Predsednik

G. CIAMBA
